

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

 Олена СЕРГІЄНКО
31.08.2023

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Техніка виготовлення щелепно-лицьових конструкцій»

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ
СТУПІНЬ:**

Фаховий молодший бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ:

22 Охорона здоров'я

(шифр і назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ:

221 Стоматологія

(код і назва спеціальності)

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА
ПРОГРАМА:**

Стоматологія ортопедична

(назва кваліфікації)

Робоча програма з навчальної дисципліни «**Техніка виготовлення щелепно-лицьових конструкцій**»

складена для здобувачів фахової передвищої освіти, спеціальності 221

Стоматологія

освітньо-професійна програма стоматологія ортопедична 30.08.2023

Розробник(и):

Алла Шевчук

Робоча програма розглянута на засіданні циклової комісії Стоматологічних дисциплін.

Протокол від 08.31.2023 №1

Голова циклової комісії Тетяна Гавриленко

Схвалено методичною радою

КЗ КОР «БЦ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»

Протокол від 08.31.2023 № 1

Голова методичної ради _____ Максим СЕРБІН

Пролонговано методичною радою:

на 20 ___/20 _____ (підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ) .Протокол від __. __.202__ № __

на 20 ___/20 _____ (підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ) .Протокол від __. __.202__ № __

на 20 ___/20 _____ (підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ) .Протокол від __. __.202__ № __

Робоча програма складається з наступних структурних підрозділів:

- 1) Опис навчальної дисципліни.
- 2) Пояснювальна записка (мета та завдання навчальної дисципліни).
- 3) Очікувані результати навчання.
- 4) Структура навчальної дисципліни.
- 5) Тематичні плани з навчальної дисципліни:
 - 5.1. Тематичний план з навчальної дисципліни.
 - 5.2. Тематичний план лекційних занять.
 - 5.3. Тематичний план практичних занять.
 - 5.4. Тематичний план самостійної роботи.
 - 5.5. Тематичний план консультативних занять.
 - 5.6. Перелік практичних навичок.
- 6) Зміст навчальної програми.
- 7) Перелік питань до складання екзамену.
- 8) Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти.
- 9) Список рекомендованої літератури: основна, допоміжна.
- 10) Інформаційні ресурси (Internet).
- 11) Методичне забезпечення.

1. Опис навчальної дисципліни
«Техніка виготовлення щелепно-лицьових протезів»

Найменування показників	Освітньо-професійний ступінь. Галузь знань. Спеціальність.	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів –3	Освітньо-професійний ступінь Фаховий молодший бакалавр	Основна (обов'язкова/вибіркова)	
	Галузь знань 22 Охорона здоров'я (шифр і назва)		
	Спеціальність 221 Технік зубний		
Модулів –	Освітньо-професійна програма «Стоматологія ортопедична»	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		- й	-й
		2- й	-й
		-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Лекції:	
_____		12- год.	год.
(назва)		год.	год.
_____		Практичні:	
_____		48 - год.	год.
_____		год.	год.
_____		год.	год.
Загальна кількість годин - _____		Семінарські:	
		год.	год.
		год.	год.
		Лабораторні:	
	год.	год.	
	год.	год.	
	Самостійна робота:		
	30 - год.	год.	
	год.	год.	
	Індивідуальні завдання:		
	Вид контролю:		
	Диференційний залік		
Тижневих годин: аудиторних – самостійної роботи -			

2. Пояснювальна записка

Навчальну програму з дисципліни «Техніка виготовлення щелепно-лицьових конструкцій» складено для здобувачів освіти зі спеціальності 221 «Стоматологія». Відповідно до статті 8 Закону України «Про фахову передвищу освіту» ступеня «фаховий молодший бакалавр».

Щелепно-лицева ортопедія — одна із складових частин загальної стоматології, без якої не можна говорити про якісну реабілітацію потерпілих від травм, онкологічних захворювань, вроджених і набутих дефектів щелепно-лицевої ділянки. Адже 75 % хворих з ушкодженням щелеп і лица та 20 % з їх ускладненнями потребують ортопедичної допомоги. Для цього спеціалістам необхідно мати високий рівень теоретичних знань та практичних навичок, а значить, високий рівень їх підготовки. На вивчення дисципліни відведено 54 год, з них лекції — 12, навчальна практика під керівництвом викладача — 24 та самостійна робота — 18 год. Самостійна робота з дисципліни проводиться в зуботехнічних лабораторіях під керівництвом чергового викладача, з урахуванням вимог охорони праці та здоров'я.

Циклові (предметні) методичні комісії навчальних закладів мають можливість вносити корективи в зміст програми до 15 %, розробляти індивідуальні завдання тощо.

За час навчання студенти повинні одержати знання не тільки з цієї дисципліни, а й з психології, деонтології, естетики і чітко зрозуміти, що користування повноцінним щелепно-лицевим протезом часто є єдиним засобом звільнення хворого від великих моральних, психічних страждань і анатомо-функціональних порушень.

Викладання дисципліни передбачає послідовність теоретичних занять і навчальної практики під керівництвом викладача, міжпредметні зв'язки з іншими розділами стоматології та загальноклінічними науками, використання наочності і технічних засобів навчання (муляжів, фантомів, еталонів щелепно-лицевих апаратів і протезів, мікро- та макротаблиць, мікро- та макростендів, дисків і відеокасет з навчальними фільмами, комп'ютерних програм).

Після вивчення дисципліни *Здобувачі фахової передвищої освіти повинні знати:*

- техніку безпеки в галузі;
- причини виникнення, діагностику, клінічну картину деформацій і травм щелепно-лицевої ділянки;
- методи їх профілактики;
- класифікацію щелепно-лицевих апаратів;
- механізм дії щелепно-лицевої апаратури;
- ускладнення при користуванні неякісно виготовленими протезами і апаратами.

Здобувачі фахової передвищої освіти повинні вміти:

- виконувати правила охорони праці та техніки безпеки в галузі;
- якісно виготовляти типові щелепно-лицеві апарати і протези, розуміючи їх призначення.

Здобувачі фахової передвищої освіти мають бути інформованими про:

- основи законодавства з охорони здоров'я людини;
- права і професійні обов'язки зубного техніка;
- юридичну відповідальність за неякісно виконану роботу.

3.Очікувані результати навчання

Відповідно до наказу № 1036 від 24.08.2023. «Про затвердження стандарту фахової перед вищої освіти зі спеціальності 221 «Стоматологія» галузі знань 221 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», в результаті вивчення навчальної дисципліни «Техніка виготовлення щелепно-лицьових конструкцій» здобувач фахової передвищої освіти повинен володіти такими предметними компетентностями:

Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність:	Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності:	<p>ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4 Здатність іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5 Здатність використовувати інформаційні та медійні технології.</p> <p>ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 7 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 8 Здатність до міжособистісної взаємодії.</p>
Спеціальні компетентності:	<p>СК1. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності до вимог санітарно-протиепідемічного режиму, безпеки життєдіяльності й охорони праці в галузі та протипожежної безпеки, регламентованих законодавством України.</p> <p>СК 2 Здатність використовувати теоретичні знання і практичні навички щодо принципів організації та надання першої медичної допомоги на догоспітальному етапі у випадках невідкладних станів та травм.</p> <p>СК 3 Здатність раціонально організувати фахову діяльність, здійснювати підготовку робочого місця, контролювати справність обладнання, забезпечувати належне зберігання та використання матеріалів, знаходити та виправляти недоліки, пов'язані з упорядкуванням та укомплектуванням робочого місця.</p> <p>СК 4 Здатність приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності, оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт, здійснювати самоконтроль за обсягом виконаної роботи.</p> <p>СК 5 Здатність до проведення санітарно-освітньої роботи в обсягах відповідно до фахової діяльності, застосовуючи сучасні інтерактивні методи та технології.</p>

	<p>СК 6 Здатність оцінювати умови праці (освітлення, вентиляція, опалення, рівень шуму); інтерпретувати значення гігієнічного режиму для створення оптимальних умов професійної діяльності.</p> <p>СК 7 Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.</p> <p>СК 8 Здатність до оформлення звітної та поточної документації в паперовій та електронній формах.</p> <p>СК 9 . Здатність працювати автономно та в колективі стоматологічного закладу ,налагоджувати конструктивну роботу з кожним членом команди ,застосовувати сучасні засоби комунікації з метою обміну професійним досвідом.</p> <p>СК 10 Здатність до професійної мобільності в умовах інтенсивного розвитку сучасних технологій, спроможність адаптуватися до нових умов фахової діяльності, оволодівати сучасною технікою та технологіями відповідно до потреб професійної діяльності.</p>
<p>Додаткові спеціальні компетентності освітньо-професійної програми «Стоматологія ортопедична»</p>	<p>ДСК 1 Здатність до використання в практичній діяльності інформації про властивості матеріалів, металів та їх сплавів і про зміну цих властивостей в залежності від структури і методу обробки ,обирати матеріали з урахуванням конкретного призначення ,враховуючи показання та протипоказання.</p> <p>ДСК2 Здатність до використання зуботехнічного обладнання, інструментарію на етапах виготовлення знімних протезів, незнімних, бюгельних протезів, ортодонтичних апаратів та щелепно-лицьових конструкцій.</p> <p>ДСК 3 Здатність до використання теоретичних знань, практичних навичок та вмінь на етапах виготовлення зубних протезів, ортодонтичних апаратів та щелепно-лицьових конструкцій.</p>

4. Структура навчальної дисципліни

«Техніка виготовлення щелепно-лицьових протезів»

Семестри	Усього годин/ Усього ЄКТС	Розподіл навчального часу за видами занять				Семестровий контроль (залік, іспит)	По завершенню вивчення навчальної дисципліни (вид практики) виробнича, переддипломна, к-сть годин	
		Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота		Вид практики	К-сть годин
I								
II								
III								
IV	90	12	6		30			
V								
VI								
Усього	90	12	6		30	Диф.залік		

5.1.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

з навчальної дисципліни

« Техніка виготовлення щелепно-лицьових конструкцій »
освітньо-професійна програма: Стоматологія Ортопедична
на IV семестр

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Навчальна практика під керівництвом викладача	Самостійна робота
1	Щелепно-лицева ортопедія, історія розвитку, мета та завдання. Спеціальна термінологія. Класифікація ушкоджень та переломів щелепно-лицевої ділянки. Види медичної допомоги потерпілим. Охорона праці в галузі	10	2	8	6
2	Класифікація щелепно-лицевих шин та апаратів. Фіксувальні, репонуючі шини та апарати	16	4	8	6
3	Застосування ортопедичних конструкцій при лікуванні контрактур скронево-нижньощелепного суглоба, несправжніх суглобів, неправильно зрощених відламків, мікростомії, звичних вивихів нижньої щелепи. Правила виготовлення боксерської капи	8	2	16	6
4	Протезування щелепно-лицевої ділянки (формуючі шини та апарати, заміщувальні протези і апарати). Ектопротези	10	2	8	6
5	Дефекти піднебіння. Обтуратори	10	2	8	6
Усього		90	12	48	30

5.2.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

з навчальної дисципліни

« Техніка виготовлення щелепно-лицьових конструкцій »
освітньо-професійна програма: Стоматологія Ортопедична
на IV семестр

№ з/п	Тема лекції	Кількість годин
1.	<i>Тема 1.</i> Щелепно-лицева ортопедія, історія розвитку, мета та завдання. Спеціальна термінологія. Класифікація ушкоджень та переломів щелепно-лицевої ділянки. Види медичної допомоги потерпілим. Охорона праці в галузі	2
2.	<i>Тема 2.</i> Класифікація щелепно-лицевих шин та апаратів. Фіксувальні, репонуючі шини та апарати	4
3.	<i>Тема 3.</i> Застосування ортопедичних конструкцій при лікуванні контрактур скронево-нижньощелепного суглоба, несправжніх суглобів, неправильно зрощених відламків, мікростомії, звичних вивихів нижньої щелепи. Правила виготовлення боксерської капи	2
4.	<i>Тема 4.</i> Протезування щелепно-лицевої ділянки (формуючі шини та апарати, заміщувальні протези й апарати). Ектопротези	2
5.	<i>Тема 5.</i> Дефекти піднебіння. Обтуратори	2
	Усього:	12

**5.3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни**

**«Техніка виготовлення щелепно-лицьових конструкцій»
освітньо-професійна програма: Стоматологія Ортопедична
на IV семестр**

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1.	Охорона праці в галузі.Щелепно-лицьова травматологія.Фіксувальні апарати: виготовлення гладенької шини скоби Тігерштедта.	8
2.	Виготовлення паянно-балкової шини Лімберга.	8
3.	Виготовлення шини Порта.	8
4.	Виготовлення шини Ванкевича.	8
5.	Дефекти та деформації щелепно-лицьової ділянки:виготовлення захисної пластинки при дефектах твердого піднебіння.	8
6.	Виготовлення обтуратора Кеза.(до етапу гіпсування в кювету)	8
	Усього:	48

**5.4.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з навчальної дисципліни**

**«Техніка виготовлення щелепно-лицьових конструкцій»
освітньо-професійна програма: Стоматологія Ортопедична
на IV семестр**

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Охорона праці в галузі	2
2	Техніка виготовлення шин Вебера (три види)	2
3	Техніка виготовлення шини Порта	4
4	Сучасний погляд на етіологію та патогенез несправжніх суглобів	4
5	Техніка виготовлення знімних і незнімних апаратів, що застосовуються при лікуванні звичних вивихів	6
6	Сучасні формуючі та післярезекційні апарати	6
7	Техніка виготовлення обтуратора з розсувним гвинтом. Виготовлення захисної піднебінної пластинки	6
	Усього	30

**5.5. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
КОНСУЛЬТАТИВНИХ ЗАНЯТЬ**

з навчальної дисципліни

**«Техніка виготовлення щелепно-лицьових конструкцій»
освітньо-професійна програма: Стоматологія ортопедична
на IV семестр**

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
1.	Межі базиса шини Порта.	1
2.	Особливості паяння трубочок з вертикальними стержнями в апараті Бетельмана.	1
3.	Техніка виготовлення obturatora з розсувним гвинтом.	1
	Усього:	2

5.6. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

з навчальної дисципліни «Техніка виготовлення щелепно-лицьових
конструкцій»
освітньо-професійна програма:
Стоматологія ортопедична
на IV семестр

№ з/п	Назва практичної навички	Обов'язкова кількість маніпуляцій
1	Виготовлення робочих та допоміжних моделей.	6
2	Гіпсування в оклюдатор.	2
3	Виготовлення металевих коронок (використовувати попередньо виготовлені)	4
4	Креслення на моделі каркаса ,меж шин та апаратів.	6
5	Моделювання з воску композиції шини.	2
6	Виготовлення зміщуючої та формуючої частини.	2
7	Паяння штифтів до коронок та дуг і балок.	4
8	Обробка, шліфування та полірування готового виробу.	4
9	Креслення меж obturatora, розміщення і встановлення кламерів.	6
10	Виготовлення фіксуючих пристроїв.	6
11	Виготовлення паяної балочної шини Лімберга.	1
	УСЬОГО:	43

6.Зміст навчальної програми:

Тема 1. Щелепно-лицева ортопедія, історія розвитку, мета та завдання. Спеціальна термінологія. Класифікація ушкоджень та переломів щелепно-лицевої ділянки. Види медичної допомоги потерпілим. Охорона праці в галузі

ЛЕКЦІЯ

Щелепно-лицева ортопедія, її зміст, історія розвитку. Зв'язок з іншими розділами стоматології та загальноклінічними дисциплінами. Спеціальна термінологія: травми, дефекти, аномалії, деформації, травми.

Види переломів (вогнепальні, невогнепальні). Особливості уражень. Класифікація переломів за Лефором на верхній щелепі та Ентіним на нижній щелепі. Анатомічні, функціональні порушення та ускладнення при переломах.

Види медичної допомоги при травмах щелепно-лицевої ділянки: перша медична, перша долікарняна, перша лікарняна, кваліфікована та спеціалізована лікарняна.

Функціональні обов'язки зубного техника при комплексному лікуванні щелепно-лицевої патології.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Щелепно-лицева травматологія. Зміст, мета і завдання. Класифікація ушкоджень щелепно-лицевої ділянки. Переломи щелеп, ознаки, анатомічні й функціональні порушення. Класифікації переломів верхньої щелепи за Лефором, нижньої щелепи — Ентіним, механізм зміщення уламків щелеп.

Практичні навички:

- вміння закріплювати і удосконалювати практичні навички з виготовлення відбитків і моделей з інтактним зубним рядом верхньої та нижньої щелепи;
- вміння закріплювати і вдосконалювати практичні навички роботи з дротом.

Тема 2. Класифікація щелепно-лицевих шин та апаратів. Фіксувальні, репонуючі шини та апарати

ЛЕКЦІЇ

Класифікація щелепно-лицевих шин та апаратів. Приклади.

Шини лабораторного виготовлення. Назубні: паяна балочна шина Лімберга, суцільнолита шина, капа Курляндського. Зубноаясенневі: Вебера, Ванкевич, Ванкевич—Степанова. Наясенневі: шина Порта, шина Лімберга. Показання до виготовлення, техніка виготовлення.

Імпровізовані, стандартні, індивідуально виготовлені шини та апарати: пов'язка "вуздечка", шина-ложка Лімберга, стрічкова шина Васильєва, підборідна праща, лігатурне зв'язування, шини Тігерштедта, шина Збаржа, Ентеліса, Марєя та Фрігофа із швидкотверднучої пластмаси.

Репонуючі апарати. Показання до використання та принцип дії. Складові частини: фіксуюча та діюча (активна). Апарати: Поста, Грозовського, Катца, Бруна, Оксмана, Курляндського, Шура. Головні шапочки (стандартні й індивідуальні). Компресійно-дистракційні апарати. Складові частини. Принцип дії.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Виготовлення балочної паяної шини Лімберга. Виготовлення кілець на опорні зуби з

вестибулярної балки. Припаювання балки до кілець, вибілювання, оброблення, полірування.

Виготовлення репонуючого апарата Шура. Рекомендується використати паяну, балочну шину Лімберга на верхню щелепу, виготовлену на занятті та коронки зубів нижньої щелепи виготовлені на заняттях з “Техніки виготовлення незнімних конструкцій” для виготовлення репонуючого апарата Шура. Виготовлення паяної балочної шини Лімберга на нижню щелепу. Виготовлення овальних трубочок завдовжки 2—2,5 см, діаметром 2 мм. Паралельне припаювання трубочок до балок верхньої та нижньої шин у ділянці передніх зубів справа або зліва від середньої лінії. Виготовлення стержнів, які виходять з трубок, верхнього завдовжки 4—5 см, а нижнього короткого, які закінчуються гачками для гумової тяги.

Практичні навички:

- виготовлення кілець з гільз або стрічок із нержавіючої сталі;
- вигинання вестибулярної та оральної балки;
- припаяння балки до кілець;
- виготовлення трубки;
- паралельне припаювання їх до балок;
- виготовлення стержнів до трубок;
- вибілювання, оброблення та полірування незнімних конструкцій;
- виготовлення паяної балочної шини Лімберга;
- виготовлення репонуючого апарата Шура;
- паяння металевих деталей, їх вибілювання, оброблення та полірування.

Тема 3. Застосування ортопедичних конструкцій при лікуванні контрактур скронево-нижньощелепного суглоба, несправжніх суглобів, неправильно зрощених відламків, мікростомії, звичних вивихів нижньої щелепи. Правила виготовлення боксерської капи

ЛЕКЦІЯ

Контрактури. Визначення, види, етіологія, апарати для їх лікування, методи та засоби профілактики.

Несправжні суглоби. Етіологія, протезування знімними (протези із шарнірами Оксмана, кульоамортизаційним кламером Курляндського тощо) та незнімними (протези з шарнірами Коппа) протезами.

Неправильно зрощені уламки. Етіологія, протезування знімними (протез з дублюючим зубним рядом) та незнімними протезами (капа Ревзіна), що нормалізують оклюзію.

Мікростомія. Причини виникнення, техніка виготовлення складних, розбірних протезів Курляндського та комбінованого протеза, запропонованого Рожко (бічні відділи виготовляються з базисної пластмаси, фронтальний відділ — з еластичної).

Звичні вивихи нижньої щелепи, причини їх виникнення, профілактика, лікування знімними та незнімними апаратами, що обмежують відкривання рота.

Правила виготовлення боксерської капи. Техніка виготовлення, матеріали, що застосовуються.

Тема 4. Протезування щелепно-лицевої ділянки (формуючі шини та апарати, заміщувальні протези й апарати). Ектопротези

ЛЕКЦІЯ

Дефекти лица (ізолювані, комбіновані, верхньої та нижньої частини обличчя). Ортопедичне втручання при пластиці тканин щелепно-лицевої ділянки. Призначення, техніка

Бетельмана, Шаргородського. Захисна післяопераційна пластинка.

Заміщувальні протези при резекції щелеп. Призначення та види заміщувальних протезів. Техніка виготовлення протезів при резекції нижньої та верхньої щелепи (коротко). Ектопротези. Методика отримання відбитка обличчя. Протези носа, вуха, орбіти, комбінований щелепно-лицевий протез Оксмана.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Виготовлення формуючого апарата Бетельмана на верхню щелепу при пластиці нижньої губи. Рекомендується використовувати коронки виготовленні на практичних заняттях з “Техніки виготовлення незнімних конструкцій”. Паяння до коронок на премоляри верхньої щелепи з вестибулярного боку дуги, яка з’єднує їх між собою і закінчується штифтами діаметром 2—2,5 мм, кінці яких направлені донизу. Моделювання на нижню щелепу формувальної частини з трубочками для штифтів, які потім вварюються в пластмасу. Апарат виготовляють до етапу гіпсування в кювету.

Практичні навички:

- припаювання на коронки верхніх премолярів дуги з штифтами, які ідуть донизу;
- моделювання формуючої частини, вставляння її паралельно до трубочки;
- закріплення і вдосконалення практичних навичок з паяння металевих деталей, їх вибілювання, оброблення та полірування;
- закріплення і вдосконалення практичних навичок з виготовлення трубочок;
- закріплення і вдосконалення практичних навичок з роботи з воском та дротом.

Тема 5. Дефекти піднебіння. Обтуратори

ЛЕКЦІЯ

Дефекти піднебіння. Види (вроджені, набуті), етіологія. Анатомічні та фізіологічні порушення. Принципи лікування.

Обтуратори. Класифікація. Техніка одержання відбитків та моделей. Виготовлення обтураторів Ільїної-Маркосян, Померанцевої-Урбанської, плаваючого обтуратора Кеца.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Виготовлення обтуратора Ільїної-Маркосян (до етапу гіпсування в кювету). Виготовлення та оформлення моделі. Креслення меж і розміщення кламерів. Виготовлення з гільз металевої кнопки, для фіксації обтуруючої частини, моделювання базису, встановлення в нього кнопки та кламерів, моделювання обтуруючої частини. Використовуються фантоми з розщільною твердою та м’якою піднебіння.

Виготовлення обтуратора Кеца (до етапу гіпсування в кювету). Виготовлення та оформлення моделі. Креслення меж та його моделювання.

Практичні навички:

- виготовлення обтураторів Ільїної-Маркосян та плаваючого Кеца;
- виготовлення моделі;
- виготовлення кламерів;
- моделювання воском.

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Щелепно-лицева ортопедія. Зміст, цілі та задачі. Історія розвитку.
2. Вогнепальні та невогнепальні переломи. Характеристика, особливості ускладнень.
3. Класифікація переломів за Лефором, характеристика, ускладнення.
4. Класифікація переломів за Ентінном, характеристика, ускладнення.
5. Види медичної допомоги. Зміст першої медичної допомоги.
6. Класифікація щелепно-лицевих апаратів.
7. Імпровізовані та стандартні засоби для фіксації відламків щелеп.
8. Фіксуючі шини лабораторного виготовлення: суцільнолита, паяна балочна Лімберга. Техніка виготовлення.
9. Репонуючі апарати. Показання до використання та принцип дії. Складові частини.
10. Головні шапочки (стандартні й індивідуальні).
11. Компресійно-дистракційні апарати. Складові частини. Принцип дії.
12. Назубні шини лабораторного виготовлення.
13. Паяна балочна шина Лімберга. Техніка виготовлення.
14. Суцільнолита шина. Техніка виготовлення.
15. Капа Курляндського. Техніка виготовлення.
16. Зубонаясенневі шини лабораторного виготовлення.
17. Шина Вебера. Показання до виготовлення, техніка виготовлення.
18. Шина Ванкевич. Показання до виготовлення, техніка виготовлення.
19. Ванкевич — Степанова. Показання до виготовлення, техніка виготовлення.
20. Наясенневі шини лабораторного виготовлення.
21. Шина Порта. Показання до виготовлення, техніка виготовлення.
22. Шина Лімберга. Показання до виготовлення, техніка виготовлення.
23. Слиноприймачі. Призначення, техніка виготовлення.
24. Контрактури. Визначення, види, етіологія, апарати для їх лікування, методи та засоби профілактики.
25. Несправжні суглоби. Етіологія, протезування знімними (протези із шарнірами Оксмана, кульоамортизаційним кламером Курляндського тощо) та незнімними (протези з шарнірами Коппа) протезами.
26. Неправильно зрощені уламки. Етіологія, протезування знімними (протез з дублюючим зубним рядом) та незнімними протезами (капа Ревзіна), що нормалізують оклюзію.
27. Мікростомія. Причини виникнення, особливості протезування.
28. Звичні вивихи нижньої щелепи, причини їх виникнення, профілактика, лікування знімними та незнімними апаратами, що обмежують відкривання рота.
29. Правила виготовлення боксерської капи. Техніка виготовлення, матеріали, що застосовуються.
30. Призначення та техніка виготовлення формуючого апарата Бетельмана.
31. Захисна післяопераційна пластинка. Показання, техніка виготовлення.
32. Заміщувальні протези при резекції щелеп. Призначення та види заміщувальних протезів.
33. Ектопротези. Види, призначення.
34. Методика отримання відбитка обличчя. Три способи отримання відбитка.
35. Протез носа. Особливості отримання відбитка та моделювання.
36. Протез вуха. Особливості отримання відбитка та моделювання.
37. Протез орбіти. Особливості отримання відбитка та моделювання.
38. Комбінований щелепно-лицевий протез Оксмана.
39. Вроджені дефекти піднебіння. Класифікація, етіологія.
40. Набуті дефекти піднебіння. Етіологія.
41. Анатомічні та фізіологічні порушення при незрощеннях твердого піднебіння. Принципи лікування вроджених дефектів.

42. Обтуратори. Класифікація.
43. Техніка одержання відбитків та моделей.
44. Техніка виготовлення обтуратора Льїної-Маркосян.
45. Техніка виготовлення обтуратора Померанцевої-Урбанської.
46. Техніка виготовлення обтуратора плаваючого обтуратора Кеза.
47. Охорона праці в галузі.
48. Техніка виготовлення знімних та незнімних апаратів, що застосовуються при лікуванні звичних вивихів.
49. Сучасні формуючі та післярезекційні апарати.
50. Техніка виготовлення обтуратора з розсувним гвинтом.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

**з навчальної дисципліни: «Техніка виготовлення щелепно-лицьових
конструкцій»**

**освітньо-професійна програма: Стоматологія ортопедична
на IV семестр**

Оцінювання активності і знань здобувачів фахової передвищої освіти відбувається під час практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Усі види навчальної діяльності здобувачів фахової передвищої освіти оцінюються за чотирибальною (національною) шкалою.

Критерії оцінювання знань і вмінь

При оцінюванні досягнень здобувачів фахової передвищої освіти враховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;
- рівень виявлення аналітичних вмінь, вміння обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;
- вільне володіння матеріалом як вміння зробити його повний або концентрований виклад, так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;
- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;
- використання додаткової літератури;
- культура мовлення.

Оцінка «5» (відмінно) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильно і повно розкрито зміст матеріалу в обсязі програми, відповідь має чіткий, логічний та послідовний характер;
- повністю розкрито зміст понять, точно використано наукові терміни;
- відповідь насичена глибокими та розгорнутими судженнями;
- зроблено аргументовані висновки;
- здобувач фахової передвищої освіти демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання.

Оцінка «4» (добре) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- майже повно розкрито основний зміст матеріалу, відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу;

- недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база, недостатньо мотивовані висновки;

- здобувач фахової передвищої освіти вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації;

- у відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- зміст навчального матеріалу викладено неповно, фрагментарно, відповідь має недостатньо стійкий (здобувач фахової передвищої освіти відповідав невпевнено) та послідовний характер;

- допущено певні помилки й неточності у використанні наукової термінології та визначенні понять;

- відповідь має формальний та переважно репродуктивний характер, висновки не аргументовані та не охоплюють всього змісту викладеного матеріалу;

- у новій навчальній ситуації здобувач фахової передвищої освіти використовує лише окремі знання вивченого матеріалу;

- у відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- здобувач фахової передвищої освіти неспроможний відтворити зміст навчального матеріалу у певній послідовності, у відповіді окремі фрагменти знань перемежуються з розрізненими фактами та загальними фразами;

- допущено грубі помилки при визначенні понять та використанні термінології;

- викладений матеріал не узагальнено, висновки не сформульовано;

- наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінювання результатів практичної діяльності здобувачів фахової передвищої освіти

Оцінка «5» (відмінно) ставиться, якщо здобувач фахової передвищої освіти правильно та у повному обсязі виконує практичні завдання різного ступеню складності.

Оцінка «4» (добре) ставиться, якщо здобувач фахової передвищої освіти правильно виконує практичні завдання різного ступеню складності, але може допустити неточності, які не впливають на кінцевий результат.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, якщо здобувачем вищої освіти порушена послідовність виконання алгоритму практичних навичок, однак кінцевої мети досягнуто.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо здобувачем вищої освіти порушена послідовність виконання алгоритму практичних навичок і кінцевого результату не досягнуто (допущені помилки завдають шкоди здоров'ю пацієнта).

Оцінка «4» (добре) ставиться за роботу, яка має обсяг 8 сторінок; тема викладена досить повно, але є певні недоліки у логічному викладанні та не всі розрахунки; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, коли обсяг роботи є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо тема нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінка «5» (відмінно) - здобувач фахової передвищої освіти надав повну, обґрунтовану відповідь на питання, використав всі рекомендовані джерела інформації, чітко відповідає на поставлені питання, дотримана етика посилань.

Оцінка «4» (добре) - здобувач фахової передвищої освіти надав достатню відповідь на питання, використав матеріали основних джерел інформації, надає відповіді на поставлені питання, допускає незначні помилки в обґрунтуванні, дотримана етика посилань.

Оцінка «3» (задовільно) - здобувач фахової передвищої освіти орієнтується в поняттях, частково розкрив питання, використані тільки матеріали підручника, відповідає на поставлені питання невпевнено, допускає фактичні помилки, дотримана етика посилань частково.

Оцінка «2» (незадовільно) - здобувач фахової передвищої освіти не виконав роботу, на поставлені питання не відповідає або допускає грубі помилки.

Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методи демонстрування результатів навчання можуть бути: - єдиний державний кваліфікаційний іспит;

- диференційний залік;
- контрольна робота;
- опитування індивідуальне, групове або фронтальне;
- усне або письмове опитування;
- стандартизовані тести;
- аналітичні звіти, реферати,;
- демонстрація практичних навичок;
- презентації результатів виконаних завдань;
- презентації здобувачів фахової передвищої освіти
- завдання на моделях, фантомах тощо.

9. Список рекомендованої літератури: основна, допоміжна

Основна: «Техніка виготовлення щелепно-лицевих конструкцій» П.С.Фліс ,А.З.Власенко К.Д.Южиця В-во «Медицина» 2010р.

1. Ортопедична стоматологія - Рожко М.М., Неспрядько В.П., Палійчук І.В. «Ортопедична стоматологія»,видавництво «Книга плюс».2020

2. Фліс П.С., Банних Т.М., -Техніка виготовлення знімних протезів».

3. Власенко А.З., Стрелковський К.М. – «Зуботехнічне матеріалознавство», видавництво «Здоров'я» 2014.

Допоміжна:

А.З.Власенко,К.М.Стрелковський « Технологія виготовлення зубних протезів» з використанням керамічних і композитних матеріалів.

10. Інформаційні ресурси (Internet)

//режим доступу: naurok.com.ua «На урок»

11. Методичне забезпечення

Надається перелік:

- *інструментів, обладнання, наочності, технічних засобів навчання;*
- *мультимедійних презентацій, ілюстративних матеріалів (за наявності) тощо;*
- *навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни:*
 - робоча програма навчальної дисципліни;
 - підручники, посібники;
 - словники;
 - індивідуальні завдання;
 - комп'ютерні презентації;
 - таблиці;
 - збірники завдань;
 - стенди;
 - методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти;
 - тематичні карти;
 - конспекти лекцій;
 - ілюстративні матеріали;
 - медична документація.
- *матеріально-технічного забезпечення:*
 - мультимедійний проектор з короткофокусним об'єктивом;
 - персональний комп'ютер викладача або портативний комп'ютер (ноутбук)